

**2025 жылға арналған Халықаралық білім беру корпорациясының (ХБК)
8D073 - Сәулет және құрылыс: 8D07311(6D042000) - «Сәулет»,
8D07321(6D072900) - «Құрылыс» білім беру бағдарламалары бойынша
кадрларды даярлау саласындағы диссертациялық кеңестің жұмысы
туралы есеп**

- 1. Өткізілген отырыстар саны – 3.**
- 2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес (ДК) мүшелерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) – жоқ.**
- 3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі:**

№	ТАЖ	Оқу орны	Шифр, БББ/ мамандық	Қорғау күні, орны	Комитеттің шешімі бұйрықтың №, күні
1	Гвоздикова Татьяна Анатольевна	ХБК	6D042000 - «Сәулет»	05.05.2025 ж. ХБК	№1245 бұйрық 21.07.2025ж.
2	Шаншабаев Нуржан Аскарбекович	М.Х. Дулати атындағы Тараз университеті	8D07411 – «Гидротехникалық құрылыс және құрылымдар»	17.10.2025 ж. ХБК	қаралуда
3	Оканов Диас Алматович	ХБК	8D07321– «Құрылыс»	17.10.2025 ж. ХБК	қаралуда

4. Есепті жыл ішінде кеңес қараған диссертацияларға қысқаша талдау:

1) қаралған жұмыстардың тақырыбын талдау

Татьяна Анатольевна Гвоздикуаның «Қазақстанның мектеп ғимараттарының сәулетін дамыту жолдары» атты, Нұржан Аскарбекұлы Шаншабаевтың «Пирамидалдық-призмалы қадалардың конструкциясын әзірлеу және олардың гидротехникалық құрылымдардың жеке тұрған іргетастарын орнату үшін жүк көтеру қабілетін бағалау» атты және Диас Алматұлы Окановтың «Гофраланған қабырғалары бар үшбұрыш сұлбалы жалпыға арналған кран асты арқалықтары жұмысын эксперименттік - теориялық зерттеу» атты диссертациялары докторанттардың тиісті мамандануларына/білім беру бағдарламаларына сәйкес келеді. Диссертациялық кеңес мүшелері, ресми рецензенттер, ғылыми кеңесшілер және диссертациялық қорғауларға қатысқандар диссертация тақырыптарының өзектілігі және таңдалған зерттеу бағыттарының жеткіліксіз зерттелгендігі және ғылыми зерттеулердегі жалпы әлемдік үрдістерге сәйкес келетіндігі туралы пікір білдірді. Қорғалған барлық диссертация тақырыптары диссертациялық кеңестің білім беру бағдарламаларына сәйкес келді.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым және технологиялық саясат туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы.

Диссертацияны қорғау рәсімінен өткен барлық зерттеулердің тақырыптары қолданбалы ғылымдар салаларына қатысты және «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құрған тізімдегі ғылыми дамудың қазіргі бағыттарына, Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығымен бекітілген «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспарына», «Қазақстан Республикасының 2007-2024 жылдарға арналған тұрақты дамуға көшу тұжырымдамасына» (ҚР Президентінің 2006 жылғы 15 қарашадағы № 216 Жарлығымен бекітілген), Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 қарашадағы № 941 қаулысымен бекітілген «ҚР-дағы білім беруді дамыту тұжырымдамасына», сондай-ақ ағымдағы халықаралық бағдарламалардың мақсаттарына (БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына) сәйкес келеді. Сәулет саласындағы диссертациялардың тақырыптары Халықаралық сәулетшілер одағының «Копенгаген сабақтары» шеңберінде өзекті болып табылады және 2015 жылғы 28 қазандағы № 366-V «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында сипатталған «Азаматтардың қолайлы елді мекендерге құқықтарын» жүзеге асыруға ықпал етеді.

3) диссертация нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау. 2025 жылы диссертациялық кеңесте ұсынылған және қорғалған диссертациялық зерттеу нәтижелері жобалау және құрылыс тәжірибесінде енгізудің жоғары әлеуетіне ие.

Т.А. Гвоздикованың әмбебап және инклюзивті жобалау қағидаттарына негізделген диссертациясының қорытындылары мен ұсыныстары Қазақстандағы мектеп ғимараттарын жобалау және жөндеу кезінде стандартты шешімдерден барлық санаттағы оқушылар үшін қолжетімділікті, функционалдылықты және жайлылықты қамтамасыз ететін икемді сәулеттік модельдерге көшу арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

Ғылыми нәтижелер расталды және жарияланған «Қазіргі заманғы мектеп ғимараттарын ұйымдастыру принциптері» оқулығында енгізілді. Бұл оқулық Халықаралық білім беру корпорациясының B073 «Сәулет» білім беру бағдарламасы бойынша студенттерді оқытуда қолданылады. Диссертациялық зерттеу нәтижелері 2023 жылы Elite Project Engineering ЖШС жобалау тәжірибесінде енгізілді.

Н.А. Шаншабаевтың диссертациялық зерттеу нәтижелері Қазақстан Республикасының № 4521 және № 4386 пайдалы модельдерге берілген патенттерімен расталған. БҚФ қабылданған ұсынымдарына сәйкес, «ҚазҒЗИ» АҚ, «Тараз Аркон» ЖШС, «Мекен-Жай Тараз» ЖШС, «ТабысЖоба» ЖШС, «Сертификат бойынша жер сілкінісіне төзімділік инженериясы» ЖШС, «Тараз-Технопроект» ЖШС, «АзияТурПроект» ЖШС және «Эрфолг» ЖШС зерттеу нәтижелерін - пирамидалық-призмалық қадалар мен олардан жасалған іргетастарды - ғимараттар мен құрылыстардың жер асты бөліктерін нұсқалық жобалау барысында балама іргетас құрылымдары ретінде пайдалануды жоспарлап отыр.

Д. А. Окановтың диссертациясының нәтижелерін аспалы крандармен жабдықталған өнеркәсіптік ғимараттарды жобалауда пайдалану жоспары RAS Group Project ЖШС компаниясының сертификатымен расталады. Бұл құжат диссертация тақырыбының практикалық маңыздылығы мен өзектілігін, сондай-ақ алынған нәтижелерді кран жабдықтарын жобалау тиімділігі мен пайдалану қауіпсіздігін арттыру үшін қолдану мүмкіндігін көрсетеді.

Ұсынылған және қорғалған барлық диссертациялардың тұжырымдары перспективалы және тиісті бакалавриат және магистратура бағдарламалары бойынша мамандарды даярлауда, сондай-ақ PhD және докторантурада оқыту тәжірибесінде қолданылады.

5. Ресми рецензенттердің жұмысын талдау (сапасыз пікірлерді мысалға ала отырып).

Ұсынылған және қорғалған диссертациялардың ресми рецензенттерін ұлттық және халықаралық ғылыми қауымдастық таныған, докторанттар жүргізген зерттеулер саласында ғылыми жарияланымдары бар және Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрығымен бекітілген Диссертациялық кеңес туралы қолданыстағы үлгілік ереже мен дәрежелер беру ережелерінің талаптарына сай келетін ғалымдар тағайындады.

Т. А. Гвоздикованың диссертациясына сәйкес:

- Поморов Сергей Борисович - сәулет докторы, профессор, Сәулет және дизайн институтының директоры, ФМББМ «И.И. Ползунов атындағы Алтай мемлекеттік техникалық университеті», Барнаул қ., Ресей Федерациясы.

- Балыкбаев Байжан Тулеуханович - сәулет кандидаты, «Сәулет» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, Satbayev University, Алматы қ., Қазақстан Республикасы.

Н.А. Шаншабаевтың диссертациясына сәйкес:

- Ли Марина Анатольевна – техника ғылымдарының кандидаты, «География және су қауіпсіздігі институты» АҚ жетекші ғылыми қызметкері, Алматы қ., Қазақстан Республикасы;

- Енкебаев Серик Бейсенгалиевич - философия докторы (PhD), «Astana-GS» ЖШС директоры, Астана қ., Қазақстан Республикасы.

Д. А. Окановтың диссертациясына сәйкес:

- Манапбаев Бауыржан Жарқынбекұлы – техника ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Қазақ ұлттық су шаруашылығы және ирригация университеті, Тараз қ., Қазақстан Республикасы;

- Наширалиев Жанкелди Туртемирович – техника ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор (доцент), «Құрылыс және құрылыс материалдары» кафедрасы, Satbayev University, Алматы қ., Қазақстан Республикасы.

2025 жылы диссертациялық кеңесте барлығы алты ғалым, оның ішінде ТМД-дан (Ресей Федерациясынан) ресми рецензенттер ретінде қызмет етті. Екі ресми рецензенттің докторлық, үшеуі кандидаттық және біреуі PhD дәрежесі болды.

Ресми рецензенттердің рецензиялары ережелерге сәйкес және талап етілген мерзімде ұсынылды. Олардың құрылымы мен мазмұны талаптарға сай келеді, диссертацияны бағалаудың негізгі критерийлерін көрсетеді және толық негізделген.

Т. А. Гвоздикованың диссертациялық зерттеуіне ешқандай пікірлер жоқ. Пирамидалық-призмалық қадалардың конструкциялық ерекшеліктерін, соның ішінде олардың дәстүрлі және шетелдік аналогтардан айырмашылықтарын, сондай-ақ жаңа техникалық шешімдердің, геометриялық артықшылықтардың және өндіріс пен орнатудың технологиялық аспектілерінің сипаттамасын егжей-тегжейлі түсіндіру қажеттілігі атап өтілді.

Н.А. Шаншабаевтың диссертациясына қатысты бірінші рецензент бес ұсыныстық пікір білдірді:

Рецензент пирамидалық-призмалық қадалардың конструкциялық ерекшеліктерін, олардың дәстүрлі және шетелдік аналогтардан айырмашылықтарын, сондай-ақ жаңа техникалық шешімдердің, геометриялық артықшылықтардың және өндіріс пен орнатудың технологиялық аспектілерінің сипаттамасын толығырақ түсіндіру қажеттілігін атап өтеді. Рецензент сонымен қатар модельдің ашықтығы мен жарамдылығын арттыру үшін пайдаланылған параметрлердің, бастапқы деректердің, айнымалы мәндер диапозондарының, болжамдардың және нәтижелерді бағалау критерийлерінің сипаттамасын қоса алғанда, модельдеу шарттарын толығырақ ұсынудың орындылығын атап өтеді. Ұсынылған есептеу әдістерін гетерогенді топырақ қабаттарына қолдануды талдаудың жетіспеушілігі атап өтіледі. Гидравликалық құрылымдардың көтергіштігі мен тиімділігін толығырақ бағалау үшін қадалар шоғырындағы және жолақты іргетас жүйелеріндегі қадалардың жұмысына назар аудара отырып, әрі қарайғы зерттеулердің бағыттарын нақтырақ анықтау ұсынылады. Жеке иллюстрациялар мен түсіндірмелердің сапасын жақсарту қажеттілігі, әсіресе далалық сынақтарға қатысты 3.3-бөлімде атап өтілген. Рецензенттің

қорытындысы: айтылған пікірлер жүргізілген зерттеулердің жалпы сапасына айтарлықтай әсер етпейді. Бұл диссертация 8D07411 «Гидротехникалық құрылыс және құрылымдар» бағдарламасы бойынша PhD зерттеуіне қойылатын талаптарға сай келеді және автор Н.А. Шаншабаевқа философия докторы (PhD) дәрежесін беру үшін Комитетке ұсынылады.

Екінші рецензент диссертацияда маңызды нәтижелер ұсынылғанын, бірақ бірнеше аспектілерді одан әрі нақтылауды қажет ететінін атап өтеді. Атап айтқанда, гидравликалық құрылымдарға тән динамикалық жүктемелерді толығырақ қарастыру қажеттілігі атап өтіледі, себебі жүргізілген есептеулер негізінен статикалық жүктемелерге бағытталған.

Рецензент сонымен қатар топырақты модельдік сынақтарға таңдау және дайындау әдістемесінің егжей-тегжейлі сипаттамасының маңыздылығын атап өтеді. Сынақ үлгісінің науадағы орналасуына қатысты мәселелер атап өтіледі, себебі бұл құрылым қабырғасына жақын орналасуына байланысты нәтижелердің дәлдігіне әсер етуі мүмкін. Жүргізілген сынақтардың көлемі де назар аударарлық: рецензенттің айтуынша, бір үйінді өлшемі үшін сынақтар саны жеткіліксіз көрсетілген, бұл анықталған үлгілердің сенімділігін бағалауды қиындатады. Сонымен қатар, ұсынылған әдістеменің дәлдігі мен қолданылуын бағалау үшін теориялық есептеулерді нақты статикалық сынақ нәтижелерімен салыстыру қажеттілігі атап өтіледі.

Жалпы алғанда, рецензент айтылған пікірлер зерттеудің ғылыми құндылығын төмендетпейді деп санайды. Жұмыс PhD диссертацияларына қойылатын талаптарға сай келеді және оның авторы осы дәрежені беру үшін қарастырылуға лайық.

Д. А. Окановтың диссертациясына қатысты бірінші рецензент бірқатар графиктер мен кестелердің біркелкі еместігін, мысалы, әртүрлі өлшем бірліктерін немесе ось масштабтарын пайдалану ұсынылған материалды түсінуге кедергі келтіруі мүмкін екенін атап өтеді. Сондай-ақ, автор үшбұрышты гофр профилінің тиімділігін негіздегенімен, жұмыста халықаралық тәжірибеде қолданылатын трапеция немесе синусоидалы гофр пішіндері сияқты балама гофр пішіндері қарастырылмағаны атап өтіледі. Ресми рецензенттің шешімі: Комитетке докторант Д. А. Окановқа 8D07321 – «Құрылыс» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беру туралы Комитетке ұсынылады.

Екінші рецензент диссертацияның библиографиясында Мемлекеттік стандарттар талаптарына сәйкес келмейтіндіктері, мысалы, қаріптердің, аралықтардың және сілтемелердің пішімдеуінің әртүрлілігі байқалатынын атап өтті. Жұмыстың эксперименттік бөлімінде шектеулі үлгілер саны бойынша сынақ нәтижелері ұсынылған, бұл қорытындылардың статистикалық жарамдылығын төмендетуі мүмкін. Зерттеу нәтижелері автордың жұмыстың негізгі тұжырымдары мен ережелерін қамтитын төрт ғылыми басылымында

көрсетілген. Бұл мақалалардың ғылыми деңгейі жоғары стандарттарға сәйкес келеді және зерттеу процесі мен нәтижелерін толық ашып көрсетеді, алынған деректердің сенімділігі мен ғылыми маңыздылығын растайды. Сондықтан рецензент Комитетке докторант Диас Алматұлы Окановқа 8D07321 «Құрылыс» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беру туралы ұсынады.

Ресми рецензенттердің пікірлері Стандартты ережелерге қатаң сәйкестікте ұсынылады және белгіленген мерзімдерде дайындалады. Олардың құрылымы мен мазмұны белгіленген талаптарға толық сәйкес келеді және диссертацияларды бағалаудың негізгі критерийлерін, соның ішінде тақырыптың өзектілігін, ғылыми жаңалығын, теориялық және практикалық маңыздылығын, қорытындылар мен ұсыныстардың негізділігін көрсетеді.

Пікірлерде диссертациялық зерттеудің жан-жақты сипаттамасы берілген, жұмыстың мақсаттары мен міндеттерін, зерттеу әдіснамасын, қорғауға ұсынылған негізгі мәселелерді және кандидаттың жеке үлесін мұқият талдаған. Рецензенттердің қорытындылары логикалық тұрғыдан негізделген және диссертация мазмұнын талдаумен расталған, бұл жоғары деңгейдегі кәсіби біліктілікті және ұсынылған зерттеуге мұқият назар аударуды көрсетеді.

Диссертациялық кеңес отырысы барысында ресми рецензенттер қажет болған жағдайда өз пікірлерінің нақты аспектілері бойынша қосымша түсіндірмелер мен нақтылаулар енгізді, бұл диссертацияларды жан-жақты және объективті талқылауға ықпал етті. Жалпы алғанда, ресми рецензенттердің жұмысы жоғары әдістемелік және ғылыми деңгейде жүргізілді және диссертациялардың жоғары сапалы сараптамалық бағасын қамтамасыз етті.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар.

Диссертация дайындау сапасын жақсарту үшін біз мыналарды ұсынамыз:

- Білім беру бағдарламалары аясында диссертациялық зерттеулерді қолдау үшін тұрақты ұлттық байқаулар мен гранттар ұйымдастыру.

7. Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға арналған диссертациялардың кадрларды даярлау бағыты бөлінісіндегі саны:

1) қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ докторанттары) - 3, оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ-дан докторанттар-1;

2) қараудан алынған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ докторанттарының) - жоқ;

3) ресми рецензенттердің теріс пікірін алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ докторанттарының) - жоқ;

4) қорғау нәтижелері бойынша теріс шешім алған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ докторанттарының) - жоқ;

5) пысықтауға жіберілген диссертациялар (оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ докторанттарының) - жоқ;

6) қайта қорғауға бағытталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖЖОКБҰ докторанттарының) - жоқ.

Диссертациялық кеңес төрағасы

Д.А.Амандыкова

Диссертациялық кеңес хатшысы

А.З. Тухтамишева

2025 ж. "22" желтоқсан